न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिपत्याखाली कोल्हापूर व नांदेड येथे नवीन प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा सूरू करणेबाबत.

# महाराष्ट्र शासन
## गृह विभाग
## शासन निर्णय क्रमांकः एफएसएल-०५१०/प्र.क्र.६८५/पु.बा.क्र.६३/पोल-४.

जागतिक व्यापार केंद्र,कफ परेड, मुंबई-४०० ००५,
दिनांक: :- १५ डिसेंबर, २०१४.

**वाचा :-**

१) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं./का/३९२०/१०,दि.१४.०९.२०१०
२) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं./का/१४४५/२०१३,दि.४.३.२०१३
३) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं./का/४५८४/१३,दि.८.८.२०१३
४) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं./का/१६२७/१४,दि.३.३.२०१४
५) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं/का/२६८९/१४,दि.२.५.२०१४
६) संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई यांचे पत्र क्र. मुं/का/५५३८/१४,दि.६.९.२०१४
७) वित्त विभाग पत्र क्र. पदनि-२०१३/प्र. क्र. ११८/१३विसू-१,दि.१०.०२.२०१४
८) दि. ०३.१२.२०१४ चे मंत्रीपरिषद बैठकीचे कार्यवृत्त.

**प्रस्तावना:-**

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील प्रयोगशाळांमध्ये समाजात घडणाऱ्या निरनिराळया गुन्हयांमधील जप्त नमुन्यांच्या शास्त्रीय पध्दतीने विश्लेषणाचे कार्य केले जाते. शास्त्रीय विश्लेषणाव्दारा देण्यात येणारा परिस्थितीजन्य पुरावा मा. न्यायालयांमध्ये भक्कम पुरावा म्हणून उपलब्ध करून दिला जातो. तसेच संचालनालयात दाखल होणारी सर्व प्रकरणे ही वेगवेगळया गुन्हयांशी संबंधित असतात. अनेक संवेदनशील प्रकरणे प्रयोगशाळांमध्ये दाखल होतात व अशा प्रकरणांचे अहवाल तपासी यंत्रणेस तात्काळ उपलब्ध करून दिले जातात.अलिकडच्या काळामध्ये गुन्हेगारांकडून गुन्हे करतांना अत्याधुनिक सामुग्री व पध्दतींचा वापर होत असून त्या प्रवृत्तींना विफल करण्यासाठी दाखल झालेल्या मुद्देमालांवर रासायनिक विश्लेषण करून सामाजिक हिताच्या

दृष्टीकोनातून तपासी यंत्रणांना आणि पर्यायाने मा. न्यायदान यंत्रणेला महत्वाचा वैज्ञानिक पुरावा वेळेवर उपलब्ध करून देणेकामी न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाची महत्वाची भूमिका आहे.

२. राज्यात न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील मुंबई येथे मुख्यालय असून नागपूर, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती येथे ५ प्रादेशिक प्रयोगशाळा कार्यरत आहेत. पुणे येथील प्रयोगशाळेच्या कार्यक्षेत्रात पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग या ७ जिल्यांचा समावेश आहे आणि औरंगाबाद येथील प्रयोगशाळेच्या कार्यक्षेत्रात औरंगाबाद, जालना, लातूर, उस्मानाबाद, बीड, नांदेड, परभणी आणि हिंगोली या ८ जिल्यांचा समावेश आहे. पुणे व औरंगाबाद येथील प्रयोगशाळेतील आवक प्रकरणांची संख्या विचारात घेवून तेथील जिल्हयांचे, प्रशासकीय व तांत्रिक कामाचे विभाजन करून कोल्हापूर व नांदेड येथे नवीन प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा सुरू करण्याचा प्रस्ताव शासन विचाराधीन होता. त्याअनुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

**शासन निर्णय:-**

१) कोल्हापूर व नांदेड येथे नवीन प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२) कोल्हापूर येथील प्रादेशिक प्रयोगशाळेस सांगली, कोल्हापूर, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग हे चार जिल्हे जोडण्यास तसेच नांदेड येथील प्रादेशिक प्रयोगशाळेस नांदेड, परभणी, हिंगोली आणि लातूर हे चार जिल्हे जोडण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३) सदर दोन्ही प्रादेशिक प्रयोगशाळेत जीवशास्त्र व रक्तजलशास्त्र विभाग, दारूबंदी व उत्पादनशुल्क विभाग, सामान्य विश्लेषण व उपकरणीय विभाग आणि विषशास्त्र विभाग हे चार प्रमुख विभाग सुरू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

४) कोल्हापूर प्रयोगशाळा राजर्षि शाहू कॉलेज, कोल्हापूरचे मागील बाजूस असलेल्या, कारंडे मळा, कदमवाडी रोड. येथील वर्ग-२ च्या शासकीय निवासस्थानातील इमारत क्र. ई मधील ११०४४.९२ चौ.फुट इतक्या क्षेत्रफळाकरीता आकारण्यात आलेले दरमहा रू.७३,८३६/- इतके भाडे क्षमापित करुन सुरू करण्यास व त्यानंतर स्वत:ची इमारत बांधण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

५) नांदेड प्रयोगशाळा डॉ. शंकरराव चव्हाण शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या दुसऱ्या मजल्यावरील १३५० चौ.मी. इतक्या क्षेत्रफळाकरीता आकारण्यात आलेले दरमहा

रु.८२,०८२/- इतके भाडे क्षमापित करुन सुरू करण्यास व त्यानंतर स्वतःची इमारत बांधण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर दोन्ही प्रयोगशाळांसाठी आवश्यक असलेल्या पुढील तक्यातील रकाना क्रमांक (४) व (८) येथे दर्शविलेली पदे नव्याने निर्माण करण्यास तसेच कोल्हापूर प्रयोगशाळेसाठी गट ड संवर्गातील प्रयोगशाळा परिचर ३, चपराशी २, पहारेकरी ३, सफाईगार २ अशा १० पदांचे व नांदेड प्रयोगशाळेसाठी गट ड संवर्गातील प्रयोगशाळा परिचर १२, चपराशी २, पहारेकरी ३, सफाईगार ३ अशा २० पदांचे काम बाहययंत्रणेकडून करून घेण्यास (work outsourcing) (करार पध्दतीने नव्हे) मान्यता देण्यात येत असून कोल्हापूर प्रयोगशाळेसाठी खालील तक्यातील रकाना क्रमांक (५), (६) व (७) येथील एकूण ३२ पदेवर्ग करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

| अ. क्र. | पदनाम व संवर्ग | वेतनश्रेणी | कोल्हापूर प्रयोगशाळेसाठी आवश्यक पदे | | | | नांदेड प्रयोगशाळेसाठी नव्याने निर्माण केलेली पदे |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | नव्याने निर्माण केलेली पदे | प्रयोगशाळेतून वर्ग करावयाची पदे | | | |
| | | | | औरंगाबाद | अमरावती | नाशिक | |
| १ | २ | ३ | ४ | ५ | ६ | ७ | ८ |
| | गट-अ | | | | | | |
| १ | उपसंचालक | १५६००-३९१०० ग्रेड पे-६९०० | १ | -- | -- | -- | १ |
| २ | सहायक संचालक | १५६००-३९१०० ग्रेड पे-६६०० | २ | १ | -- | १ | ४ |
| | गट-ब | | | | | | |
| १ | सहायक रासायनिक विश्लेषक | ९३००-३४८०० ग्रेड पे-४४०० | ० | ६ | २ | -- | ९ |
| २ | प्रशासकीय अधिकारी | ९३००-३४८०० ग्रेड पे-४४०० | १ | -- | -- | -- | १ |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **गट-क** | | | | | | |
| १ | वैज्ञानिक सहायक | ९३००-३४८०० ग्रेड पे-४३०० | २ | ४ | १ | -- | ८ |
| २ | वरिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-२४०० | १ | २ | १ | -- | ४ |
| ३ | कनिष्ठ प्रयोगशाळा सहायक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-२००० | १ | -- | २ | -- | ३ |
| ४ | अधिक्षक | ९३००-३४८०० ग्रेड पे-४३०० | १ | | | | १ |
| ५ | सहायक अधिक्षक | ९३००-३४८०० ग्रेड पे-४२०० | २ | | | | २ |
| ६ | वरिष्ठ लिपिक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-२४०० | २ | | | | ३ |
| ७ | वरिष्ठ लिपिक(भांडार) | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-२४०० | १ | | | | १ |
| ८ | लिपिक-टंकलेखक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-१९०० | ४ | १ | १ | -- | ७ |
| ९ | रोखपाल | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-१९०० | १ | -- | -- | -- | १ |
| १० | दूरध्वनीचालक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-१९०० | १ | -- | -- | -- | १ |
| ११ | वाहनचालक | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-१९०० | २ | -- | -- | -- | २ |
| | **गट-ड** | | | | | | |
| १२ | प्रयोगशाळा परिचर | ५२००-२०२०० ग्रेड पे-१९०० | ० | ४ | ६ | -- | ० |
| | **एकूण** | | **२२** | **१८** | **१३** | **१** | **४८** |

४. कोल्हापूर व नांदेड प्रयोगशाळांसाठी खालील तक्यात नमूद केल्याप्रमाणे आवर्ती व अनावर्ती खर्चास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

| अ.क्र. | बाब | रूपये लाखात |
|---|---|---|
| | **१) अनावर्ती खर्च** | |
| १ | शासनाची जमीन/इमारत | ४००.०० |
| २ | प्रयोगशाळेसाठी आवश्यक फर्निचर, इ. खर्च | ५०.०० |
| ३ | ग्रंथालय (पुस्तके, शास्त्रीय नियतकालिके यांचा खर्च) | १०.०० |
| ३ | इंटरकॉम, दूरध्वनी (नवीन), फॅक्स इ. | ५.०० |
| ४ | प्रयोगशाळेसाठी आवश्यक वाहनांचा खर्च | २०.०० |
| ५ | नवीन प्रयोगशाळेसाठी लागणारी यंत्रे, उपकरणे व इमारत | ६३०.०० |
| ६ | प्रयोगशाळेसाठी आवश्यक रसायने, काच सामान इ. लागणारा खर्च | १००.०० |
| ७ | कार्यालयीन खर्च (वीज, पाणी, भाडे, कर, दुरध्वनी खर्च, पेट्रोल इ.) | ५.०० |
| | **एकूण (एका प्रयोगशाळेसाठी)** | **१२२०.००** |
| | **(दोन्ही प्रयोगशाळेसाठी)** | **२४४०.००** |
| | **२) आवर्ती खर्च** | |
| १ | नवीन निर्माण करावयाच्या १०० पदांसाठी आवश्यक वेतन व भत्ते | २६६.७६ |
| | **एकूण ( १ + २ )** | **२७०६.७६** |

५. उपरोक्त खर्च हा शासनाच्या विहित प्रचलित नियमांनुसार मंजूरी घेवून करण्यात यावा.

६. प्रस्तुत प्रकरणी होणारा खर्च भागविण्यासाठी गृह विभाग मागणी क्र.बी-१ २०५५ पोलीस ११६ न्यायसहायक विज्ञान (००) (०१) न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा (२०५५ ०३१९) ०१ वेतन, ०६ दुरध्वनी, वीज व पाणी शुल्क, १३ कार्यालयीन खर्च,१४ भाडेपट्टी व कर, २१ सामग्री व पुरवठा, २४ पेट्रोल, तेल व वंगण, ५१ मोटार वाहने आणि राज्य योजना मागणी क्र. बी-१०, ४०५५ पोलीस यावरील भांडवली खर्च (००)(०८) न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळेसाठी कार्यालयीन इमारतीचे बांधकाम

(४०५५ ०१७२) ५३ मोठी बांधकामे या लेखाशिर्षाखाली सन २०१४-२०१५ या आर्थिक वर्षामध्ये अर्थसंकल्पीय तरतूद यथावकाश करण्यात येईल.

७. सदरहू पदे निर्माण करण्यास मा. मंत्रिमंडळ तसेच मा. मुख्यसचिव यांचे अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता घेण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१४१२१५१३००३५७८२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Sunil Jaikumar Sovitkar

Digitally signed by Sunil Jaikumar Sovitkar
DN: CN = Sunil Jaikumar Sovitkar, C = IN, S = Maharashtra, O = Government Of Maharashtra, OU = Home Department
Date: 2014.12.15 17:11:59 +05'30'

**( सु.ज. सोवितकर )**
उपसचिव (गृह), गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- मा राज्यपाल, यांचे प्रधान सचिव, राजभवन मलबार हिल, मुंबई.
- सर्व सन्मानीय संसद सदस्य, विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- मा. सभापती, विधान सभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई
- मा. उपसभापती, विधान सभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई
- मा. अध्यक्ष विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई
- मा. उपाध्यक्ष विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई
- मा विरोधी पक्षनेता (विधानसभा) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई
- मा विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन मुंबई.
- संचालक, न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- उपसंचालक,प्रादेशिक न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा,पुणे/औरंगाबाद/नाशिक/ अमरावती/ नागपूर.
- महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.

- अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई .
- निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती/नागपूर/कोल्हापूर/नांदेड.
- वित्त विभाग (व्यय-७ /अर्थ-१०/वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई.
- सार्वजनिक बांधकाम विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई.
- निवडनस्ती, गृह विभाग/पोल-४.